

Piippujen Ympärillä

WARKAUS-SEURA RY • www.varkaus-seura.fi

Kuva: Ari Kankkunen

Varkauden Kotiseutukeskuksessa "Olot paranevat"

Vuonna 1858 rakennettiin Tyyskäniemen piirilääkäri Hällströmille talo, ja tässä asunnossa tehdään nyt muutoksia. Muutoksia on tehty vuosien varrella useita kertoja tarpeen niin vaatiessa. Silmäilin Warkaus-seuran historiallista talon rakentamiseen liittyviä asioita. Siellä on luettavissa mm. seuraavaa:

"Varkauden ruukkilaisten terveydenhoito parani huomattavasti vuonna 1858, kun ruukille asettui asumaan edellisenä vuonna perustetun Joroisten piirilääkärialueen piirilääkäri Sannfrid Hällström."

Varmaan on odotettavissa myös kaupungissamme olojen parantamista, kun sote- ym. asiat saavat ratkaisunsa.

Varkauden Kotiseutukeskuksessa alkoi ravintolatoiminta **Leena Kopsen** toimesta 10.1.1994. Rakennus oli tuolloin 135 vuotias. Leena Kopsen jäätyä eläkkeelle siirtyi **Terttu Tolvanen** 15.3.1998 Ravintola Tyyskänhoviin ravintoloitsijaksi. Hänen toimikautensa aikana Ravintola Tyyskänhovi sai uusia laitteita, ja ilmastoitus uusittiin tehokkaammaksi. Terttu Tolvanen ehti lähes 16 vuoden aikana palvella suuren joukon asiakasryhmiä ja paljon yksittäisiä ihmisiä. Tämä on myös kotiseututyötä. Ravintoloit-

sijalle ojennettiin viime vuonna Suomen Kotiseutuliiton pronssinen ansiomerkki. Kiitos, Terttu, työpäinoksestasi Kotiseutukeskuksessa, ja hyviä eläkepäiviä!

Vuosi 2014 alkoi Warkaus-seurassa neuvotteluilla uudesta ravintolayrittäjästä. Neuvottelut päättyivät Kunnon Kyökki Oy:n kanssa 9.1.2014 allekirjoitettuun vuokrasopimukseen. Uusina yrittäjinä aloittavat Ravintola Tyyskänhoviin maaliskuun alussa Kunnon Kyökki Oy:n yrittäjät **Greta Malkki** ja **Kirsi Piiparinen**.

Ravintola on suljettu helmikuun ajan saneerauksen vuoksi. Ravintolan keittiö uusitaan, ja kahvila muuttuu kahvila-baariksi. Korjauksen yhteydessä maalataan myös talon sisältä vuosien saatossa kulu-neita maalattuja pintoja. Ravintolatiloihin hankitaan tarpeellista uutta kalustoa.

Kun nyt tehdään talossa kunnostuksia ja uudistuksia, on paikallaan sanoa kuten 156 vuotta sitten, että tässäkin tapauksessa "olot paranevat". Warkaus-seura ry pitää huolta vanhasta rakennuksesta.

Hyvää vuoden jatkoa!

Raimo Sikanen

Warkaus-seura ry:n puheenjohtaja

Varkauden museoiden kuulumisia

Meillä Varkauden museoissa on syytä hymyyn. Vuosi 2013 oli oikein onnistunut monellakin saralla. Museoiden kävijämäärä jatkoi kasvuaan. Museoissa vieraili viime vuonna yhteensä yli 6000 kävijää. Näyttelyt ja tapahtumat siis löysivät yleisönsä ja tavoitteet ylitetiin reilusti.

Kävijämäärän kasvattamisen eteen on tehty aktiivisesti töitä. Vuonna 2013 panostettiin tietoisesti museon näkymiseen niin painetussa kuin sosiaalisessa mediassa. Uusia aluevaltauksia olivat museon blogi (www.varkaudenmuseot.blogspot.fi) ja Twitter. Näiden avulla museon tapahtumista sekä erityisesti museotyön arjesta voidaan viestiä yleisölle entistä monipuolisemmin. Kesällä tuotettiin myös hyvää palautetta saanut Warkauden Lehden kesäartikkelisarja.

Erilaiset projektit, kuten Pyöräile taiteeseen -kierros, Olet tässä -kulttuuriympäristöprojekti sekä Euroopan rakennusperintöpäivän Eläköön rakennus -kierros jalkauttivat museon sisältöjä ympäri kaupunkia. Lisäksi vuonna 2013 pidettiin suosittuja yleisöopastuksia näyttelyihin sekä järjestettiin maksuttomia työpajoja ja muuta

ohjelmaa. Esimerkiksi vuosittainen Talvipäivänseisäys-tapahtuma Taipaleen kanavalla keräsi ennätysyleisön. Kouluille ja päiväkodeille lanseerattiin loppusyksystä uudet opetuspaketit, jotka ovat jo vetäneet ryhmiä museoon.

Vuoden 2013 näyttelyt kiinnostivat kävijöitä kovasti. Vuoden menestysnäyttely oli syksyllä vain puolitoista kuukautta esillä ollut Metsäkansa-valokuvanäyttely. Ivar Ekströmin otokset 1900-luvun alusta houkuttelivat museoon runsaasti kävijöitä niin paikkakunnalta kuin kauempaakin. Keväällä entiset ja nykyiset paikkakuntalaiset tulivat museoon mistelemään lapsuutensa Varkautta **Karin Björklund-Rissanen** näyttelyssä. Kesällä Taidekartta Varkaudessa levittäytyi museon ulkopuolelle puistoihin, kaduille ja rannoille. Museoon asti tuli silti paljon väkeä, Varkauden kaupungin oma Rakel Kansasen kokoelma 1900-luvun alun ekspressionisteineen sai kaupunkilaiset hyvin liikkeelle. Varkauden rakennettua menneisyyttä esittelevä Kerroksien kaupunki -näyttely ja sen hauskat videot sekä monipuolinen tieto tunnut vetoavan paikkakuntalaisiin vuodesta toiseen.

Varkauden museoiden näyttelyvuosi 2014 on jo polkaistu käyntiin. Luvassa on valokuvaa, vanhaa ja uutta taidetta sekä veistoksia Tammiin toisella viikolla avattiin **Teppo Laurinollin, Harri Turusen** ja **Seppo Väänänen** yhteisnäyttely Muotoja ja värejä tilassa. Keväällä nautitaan Alvar Aallon Varkauden suunnitelmista museon tuottaman valokuvanäyttelyn muodossa. Kesäkuuta juhlistetaan Varkauden oman **Marko Viljakan** maalauksilla sekä Mesenaatit vaihtoon -näyttelyn rautalampilaislainoilla. Syksyllä näyttelyvuosi huipentuu **Taru Mäntysen** juhlanäyttelyyn 3 X Mäntynen. Talvi puolestaan vastaanotetaan kirkkaissa meksikolaisvärisissä Matleena Jäniksen työryhmissä kanssa kokoaman Guadalupen ihme -näyttelyn voimin. Ilmaisia tapahtumia järjestetään ympäri vuoden näyttelyiden ohessa.

Vuonna 2014 jatketaan siis samaa aktiivista museotyötä uusia projekteja kehitellen. Varkauden museot pysyy jatkossakin pääsymaksuttomana. Kesällä 2014 myös Taipaleen kanavamuseon pääsymaksu poistuu kokonaan. Nähdään siis museossa!

Teksti ja kuva: Maria Kananen

Muotoja ja värejä tilassa -näyttely avattiin Varkauden museoilla tammikuun alussa.

Hieman realismia positiivisuuteen

Taloustaito lehti kirjoitti viime vuoden viimeisessä numerossaan 12/2013 Suomen veropolitiikasta seuraavasti: "Yleislinja verotuksessa jatkuu samana kuin jo useana vuotena, töissä ahkeroiva ja säästäväinen keskiluokka maksaa koko ajan enemmän". Eikä pilvien lomasta pilkistävä kevätaurinko sitä tosiaan näytä muuksi muuttavan. Mielenkiintoinen havainto demokraattisesta järjestelmästä, jossa voisi kuvitella enemmän ts. suuren keskiluokan tekevä oleelliset linjat myös talouden ja verotuksen osalta. Näin se ei kuitenkaan meillä näytä toimivan, vaan tältä osin päätökset tehdään aivan muualla ja muiden toimesta.

Toisaalta ei tarvitse olla mikään "ruudinkeksijä" nähdäkseen miksi yhteiskunnan pohjaton kassa vaatii kokoajan enemmän ja enemmän varoja, jotta ns. hyvinvointiyhteiskunta voitaisiin säilyttää. Syy on niinkin yksinkertainen kuin, että me elämme koko ajan yli varojemme, ts. kulutamme enemmän kuin tienäämme. Suomen valtion velka oli viime vuoden syyskuun

lopussa 86 153 774 820 euroa mikä merkitsee liki 16 000 euroa velkaa jokaiselle suomalaiselle vauvasta vaariin ja ensi vuonna meno vain jatkuu, sillä valtio ottaa lisälainaa 7 000 000 000 euroa eli n. 1300 euroa jokaiselle suomalaiselle. Samanaikaisesti 156 kuntaa korottaa veroprosenttiaan ja lukemattoman määrän erilaisia maksuja, taksoja ja kiinteistöverojaan. Kun kunnan vastuut ja velkasalkku ynnätään veronmaksajan "piikkiin", niin kuinkahan moni nelihenkisen perhe olisi valmis maksamaan oman osuutensa yhteisestä velkasalkusta, joka heidän osaltaan nousee jo n. 100 000 euroon. Lisäksi kuntien velat eivät suinkaan näy budjeteissa ja tilinpäätöksissä velkana kuin osittain, sillä monessa kunnassa suurimmat vastuut ja velat löytyvät ns. tytäryhtiöihin piilotetuista velnoitteista ja takauksista.

Tuorein esimerkki tästä pohjattomasta yli varojen elämisestä on pelastushelikopteri Ilmarin siirto uudelle toimijalle FinnHEMS Oy:lle. Kun Ilmarin tuki ry. käynnisti pelastushelikopterin toiminnan viitisentoista vuotta sitten

Varkaudessa, ei asiassa Kuopion suunnalla nähty kovin paljon positiivista, pikemminkin äänenpainot olivat sellaisia, että toiminta tulisi lopettaa ja rahat ohjata muuhun ensihoitotoimintaan. Yhdistys kuitenkin onnistui kehittämään toimintaa kustannustehokkaasti ja laadukkaasti niin, että se kykeni palvelemaan koko Itä-Suomea Joroisista käsin. Nyt kun toiminta siirrettiin kuntayhtymän isännöimälle FinnHEMS:lle, ei paikaksi enää kelvannut entiset toimitilat eikä Joroinen, vaan Kuopio, jonne piti saada uudet toimitilat. Ei siis ole ihme, että kustannukset ko. toiminnasta kolminkertaistuivat. Mutta mikä pahinta, merkittävä osa Itä-Suomea jäi käytännössä palvelun ulkopuolelle, pelastustoiminnan näkökulmasta liian kauas. Kun yhdistys haluaisi käyttää keräämänsä varat ensihoitoon kehittämiseen Itä-Suomen alueella, nyt rahat pitäisi luovuttaa uuden toimijan pohjattomaan kassaan hupulotavaksi.

Herra Hermanni

Kuva: Veli-Pekka Väisänen

KAUNEIMMAT SIELUT

Miten he hoippuvat, käsillään haparoivat. Liikkeiden hitaus, päämäärättömyys. Yhtäkkinen, tahaton puistatus.

He kulkevat pelokkaina, yksi kerrallaan. Havaittavat empien, haavoittuen. Puolittainen katse kobdetta etsien. Pelottomasti pelkäävät.

Siivettömät enkelimme, Elämän monet kasvot. Olemassaolollaan vastaavat. Niin, niin ovat tarkkavainuisia, nämä korkeat sielut. Hitaasti empivät kaunoiset.

Keistäkö kerron? Keillä tuo hahmo enkelin? Heistä molemmista, niin samankaltaisista. Elon päässä molemmat.

Lapsi ja vanhus, ajan matkamme kauneimmat.

Jari Mäkinen

Ravintola Tyyskänhovi

Wredenkatu 4, Varkaus. P.040 717 8491

www.tyyskanhovi.com